

## UIT DE SCHRIFT.

## Broederliefde.

Want dit is de verkondiging, die gij van het beginne gehoord hebt, dat wij elkander zouden liefhebben.

1 Johannes 3:11.

Van „broederliefde” is hier sprake; dat is niet van eene toegenegenheid, die gansch in 't algemeen onze naasten of alle menschen tot voorwerp heeft, maar van eene liefde, die uitgaat naar de leden van Christus' lichaam, naar de broeders en zusters in den Heere. Dit wil allerm minst zeggen, dat wij tegenover degenen die buiten zijn onverschillig mogen staan; integendeel, juist de Christen zal het ware beginsel bezitten der algemeene menschenliefde, wijl hij in elk mensch, ook in den verst van hem afstaanden, het beeld zijns Gods heeft te zien. Maar de liefde, die de apostel hier bedoelt, is eene bijzondere. Johannes heeft zijn brief gericht aan „de kerk des Heeren; en wanneer hij nu spreekt over het liefhebben van „elkander”, dan heeft hij die bijzondere, heilige liefde op het oog, die in den kring der kinderen Gods voor elkaar gevonden wordt.

Van deze liefde hebben Johannes' lezers „van den beginne” gehoord. Aanstands, toen het Evangelie hun gepredikt werd, kwam ook de verkondiging van die liefde. Zij kwam er niet later bij, doch is van meet af aan het Evangelie van Jezus Christus verbonden geweest. Zij was een levens-element in dat Evangelie; en toen de lezers van den brief dat Evangelie aannamen, kwam tegelijk tot hen de gave en het gebod beide van deze broederliefde. „Want dit is de verkondiging, die gij van den beginne gehoord hebt, dat wij elkander zouden liefhebben.”

Het kan ook niet anders.

Immers is het Evangelie van Jezus Christus niet anders dan het uitgaan van de liefde Gods naar wat van eeuwigheid aan den Zoon gegeven was. Liefde is de oorsprong der gemeente. Het was liefde, die haar verkoor, die haar riep en aan Christus verbond, die haar rechtvaardigde en heiligde en verheerlijkte. Heel het werk des Evangelies aan deze gemeente is een goddelijk liefdes-werk.

Hoe kan het dan anders dan dat degenen, die dit Evangelie aannemen, tegelijk de hand der liefde ontvangen aan de leden van Christus' Lichaam? De liefde Gods voor Zijne kinderen brengt van stonden aan in haar uitwerking ook de liefde mee, die elk kind Gods voor de andere kinderen gevoelt. Wie uit liefde geboren is, krijgt dezen geboortetrek mee. De liefde des Vaders voor Zijne kinderen gaat op die kinderen over, zoodat ook zij gaan liefhebben wie die Vader liefheeft, dat is „elkander”. Gods volk wordt hierin naar Gods beeld herschapen. De onderlinge liefde van de broeders en zusters in Christus is eene grondlijn van het werk der verlossing en herschepping. Deze liefde is „van den beginne”.

De ervaring bevestigt dit.

Want wanneer de genade Gods zich in het werk van wedergeboorte en bekeering tot een mensch nederbuigt, dan gaat deze mensch aanstands betrekking gevoelen aan het volk des Heeren; dan gaat hij de kinderen Gods hoogachten en liefhebben; dan gevoelt hij zich met bijzondere banden aan hen verbonden, en hij mag het gaarne zingen: „Ik ben een vriend, ik ben een metgezel van allen, die Uw Naam ootmoedig vreezen”.

• • •

Evenwel, — deze broederliefde is niet slechts eene gave, ze is ook een gebod.

„Dit is de verkondiging, .... dat wij elkander zouden liefhebben”, — in die woorden wordt een gebod gehoord. Wat de Heilige Geest als levend beginsel legde in het hart, wordt door Woord en Geest opgewekt om zich te ontwikkelen. Tot den ingeplanten wortel der liefde komt de roeping, dat hij uitgroeie en vrucht geve.

Deze roeping is noodig.

Want het nieuwe leven der broederliefde blijft omhangen met allerlei aan die liefde tegengestelde neigingen. Ook hierin is Gods kerk eene stijdende kerk. Zij heeft te strijden tegen zelfzucht en haatdragendheid, tegen verschillende machten, die de openbaring en den wasdom der broederliefde tegenhouden. Vandaar, dat er een gebod der liefde noodig is, 't welk ons telkens herinnert, hoe de in ons gelegde gave behoort ontwikkeld te worden. Daarom die rusteloos herhaalde opdracht in de Schrift: „Hebt elkander hartelijk lief met broederlijke liefde”. „Zij niemand iets schuldig dan elkander lief te hebben.” „Laat ons op elkander acht nemen tot opscherping der liefde en der goede werken”.

De Heere strijdt daarin tegen de oude hatelijke natuur van Zijn volk, en tracht Zijne gemeente verder te leiden op den weg der broederlijke liefde, waarop Hij hare voeten door genade gezet heeft.

Het is dan ook een slecht teken, als deze liefde weinig of niet bij ons gevonden wordt. Hier is een waarmedeter van het geestelijk leven. Wie zich los gevoelt van 's Heeren volk, den drang naar gemeenschap met hen niet in zich ervaart, en niet in liefde en toegenegenheid aan hen kan

denken, — die zij ernstig gewaarschuwd. Want de broederliefde is eene genade — gave „van den beginne”; zij ligt van den aanvang af in den aard van het geestelijk leven. Wie zonder deze liefde is, kan geen lid zijn van Christus' Lichaam. Die schrikke dan op, en bevele zich zonder ophouden aan bij de ontfermende liefde Gods; opdat deze liefde hem grijpe, en eene plaats geve in den liefhebbenden kring van 's Heeren kinderen.

En het is evenzoo een slecht teken, als wij weinig van Gods volk kunnen verdragen. Er komen telkens Christenen voor, die van Gods volk niet anders schijnen te zien dan de gehreken; die zich steeds daaraan ergeren; die altijd daarop wijzen en daarover spreken. Toegegeven, dat al wat zij als gebreken meenen te zien, ook werkelijk gebreken zijn, — dan is het nog een slecht teken, wanneer men niet anders schijnt te zien, dan dat. Het is een bewijs, dat het dan met de liefde voor Gods volk niet zoo gunstig staat. Want deze liefde zou naast het verkeerde ook het goede zoeken; ja, zij zou dat goede bij voorkeur willen zien; zij zou daarop liever het oog richten, dan op het gebrekkige. Wij moeten veel van Gods volk kunnen verdragen. God verdraagt ook veel van hen. Niet dat wij het verkeerde in hen niet te bestraffen hebben. Maar dat geschiede uit liefde, en met een open oog op het goede, dat zij bezitten.

Hier is ook het punt, waarop de broederliefde zich heeft te richten; — op dat goede. Er is in Gods kinderen soms veel, dat ons tegenstaat. Neen, zij zijn niet altijd lief en beminnelijk. Wij moeten hen liefhebben om het goede werk, dat de Heilige Geest in hen begon. Wij moeten den „broeder” en de „zuster” liefhebben; dat is, het nieuwe leven in hen. Wij kunnen, wij mogen den ouden mensch in hen niet liefhebben; maar onze hartelijke toegenegenheid naar den nieuwen mensch in hen. Dat is het werk onzes Gods; dat is de Vader in Zijn kind. En, het liefhebben van dat werk Gods, van dat beeld des Vaders in Zijn kind, — dat is „broederliefde”. Het is tenslotte en ten hoogste, — God liefhebben in de Zijnen.

Nu, — ieder onzer buige het hoofd onder de opdracht des Heeren „dat wij elkander zouden liefhebben”. Het zou te veelomvattend zijn, de taak dezer liefde te beschrijven. Die taak zal zich elken dag verbijzonderen; ze zal telkens nieuwe aanleiding vinden om zich te betoonen. De apostel stelt hier slechts het beginsel, om later eenige uitwerking daarvan te geven. Maar bidde elk onzer, dat de Heere dit beginsel met Zijne genade en den Heiligen Geest bekrachtige, opdat het op allerlei terrein in het midden der gemeente Gods zich rijkelijk openbare, — stoffelijk en geestelijk, in gedachte, woord en daad, — en de kerk des Heeren een tuin zij, waarin de liefde bloeit.

U.

v. A.

## KERKELIJK LEVEN.

## Reformatie in de prediking.

## VII.

## Het resultaat van onze enquête. V.

Hier volgt het oordeel van een jeugdigen broeder, maar die zich reeds door lofwaardigen ijver voor den geestelijken arbeid in een onzer groote stadskerken heeft onderscheiden.

Als lezer van „De Reformatie” wil ik gaarne gebruik maken van de door U geboden gelegenheid, om m'n oordeel over de hedendaagsche prediking U kenbaar te maken. Ik vertrouw, dat U ook naar 'n jonge stem zult willen luisteren, vooral als ik er in mag slagen, daarbij de gewenschte bescheidenheid te betrachten.

Ik las gisteren ergens in mijn Bijbel, van onzen Heiland: „En Hij leerde hen door gelijkenissen”. Ik dacht toen aan de hedendaagsche prediking. En ik vroeg mezelf af: „wordt er door onze predikanten niet te weinig geleerd door gelijkenissen?” En dan door gelijkenissen, door beelden, ontleend aan hedendaagsche toestanden, gewoonten en gebeurtenissen. Zou dit de aantrekkelijkheid en de verstaanbaarheid van de prediking niet verhoogen?

M.i. ontbreken aan vele preeken originaliteit en spontaneïteit. Sommige preeken doen mij wel eens denken aan droog-voorgelezen 2e Kamer-redevoeringen. Zorgvuldig thuis opgemerkt, wordt zij niet zelden met een machinaal uitgesproken, afgelezen.

Ik preferer den causerie-vorm. Warm en waardig de preek uitgesproken, door vorm en inhoud beelend. Geen preek over zichzelf, maar toch wel 'n preek van zichzelf. Geen confectie-preeken, maar preeken met eigen suik, maar eigen ontwerp.

Reformatie in de prediking, ongetwijfeld noodig, maar vóór alles toch: reformatie van de predikers en van de hoorders. Wij, hoorders, zijn dikwijls even onbarmhartig tegenover de predikers, als de predikers tegenover de hoorders. 'n Dominee is geen preek-automat.

M.i. ontbreekt 't ons allen aan geestdrift. De samenkomsten, vooral op de feestdagen, zijn soms zoo koud, zoo loom. We moeten meer hielden om de bezistende en verwarmende werking des Geestes. We zijn te bang voor vormen. De gemeente belet m.i. soms haar dienaar, om zichzelf te zijn.

Velen gebruiken zoo spoedig 't stempel: aanstellerij. Reformatie in de prediking, prachtig, maar dan eerst verandering bij de hoorders, dan niet 'n dominee gaan beoordeelen naar gelang hij 't woord „genade” uitsprekt. Trikt z'n stem voldoende, dan is 't in orde, zegt hij 't heel gewoon, dan denkt hij niet.

Vele hoorders zitten vastgekleefd aan cliché-termen, aan 'n taal van 'n eeuw geleden. De taal van hun tijd achten zij voor de prediking niet gewenscht.

Kindelijk nog deze reformatie bij de hoorders: meer gebod en meer waardeering voor de predikanten. Vuurwerk-preeken zijn m.i. niet 't vruchtbaarst. De hoorders, ik sluit mijzelf niet uit, bidden te weinig, of God zijn dienstknechten wil bewaren voor ontmoediging en toch hun wil schenken de hulp van Zijnen Geest.

Tenslotte nog dit: laten onze predikanten niet te spoedig zeggen: „God heeft mij maar één talent gegeven”. Onderschieting ontnaemt hun soms de energie om meer te geven.

Ik hoop, dat ik niet te breedvoerig geweest ben. M'n oordeel is vanzelf sterk subjectief.

Ik eindig met 'n vraag: Zijn de preeken over 't algemeen niet te objectief-zakelijk?

We zullen verder zoo min mogelijk commentaar geven om nog enkele lezers en lezeressen zelf aan het woord te kunnen laten komen.

Men luistere dan thans naar een onzer lezeressen, die een zeer verantwoordelijke positie bekleedt:

In de laatste „Reformatie” trof mij een zeer sympathiek verzoek van uw hand, waar ik gaarne op in wil gaan.

Voorop stel ik dit: dat ik met een dankbaar hart waardeer het vele goede, schoone en waarlijk opbouwende in de Gereformeerde prediking. Maar toch rijst bij mij de vraag of 't geen mijn hart zoo vaak in onze prediking mist, ook niet door velen met mij moet gevoeld worden en bij het verlaten van het kerkgebouw vaak een leegte achterlaten.

M.i. wordt er op meesterlijke wijze tot in alle details toe gearbeid aan de volmaking van den Tempel, ik zeg tot in alle details toe, elken Zondag weer! Terwijl er te weinig olie gegoten wordt op het altaar van het hart, opdat daar het heilige vuur zou branden, om in dit branden te lichten en te vervullen de grootste der geboden.

Ik zou onze prediking meer praktisch wenschen, het praktisch element dat wordt gemist!

De Amerikanen hebben hun practical sermons en vervallen misschien te veel in 't andere uiterste. Maar die practical sermons zijn toch maar de groote stem in den strijd van het dagelijksch leven.

Door de meeste preeken worden wij gegrepen in 't verstandelijke van ons religieus bewustzijn, en daar bergen wij die preeken dan ook op, daar is dan ook de plaats ervoor!

Moge er zoo geprekeet worden, dat wij 't geen gehoord werd, niet meer uit ons hart verwijderen kunnen.

Dat het woord dat wij hoorden ons daarbinnen corrigeert en steunt en in ons hart de ware toewijding wekke om ons leven waarlijk in Godes dienst te stellen.

Daarenboven zou ik gaarne het individuele element meer uitgewerkt zien.

M.i. moet het contact daardoor grooter worden en zal er meer blijvend resultaat zijn voor de praktijk van het leven!

Door wisselwerking zou de prediking meer warmte, meer gloed krijgen. En zou daardoor meer inspireeren.

Een andere lezeres, aan het hoofd geplaatst van een groote inrichting, waardoor zij veel in aantaking komt met jonge menschen, schrijft:

Het laat mij niet los, de gedachte komt meer dan eens bij mij op, mochten onze leeraren toch ernstig van doordringen zijn om zich in de „preek” aan te passen aan onzen tijd, en vooral voor onze jonge menschen. Ik werk zelf met jonge menschen, waaronder ook Geref. meisjes zijn, belijdende leden van onze Geref. Kerk. En dan stemt het mij droef, want ik zie ze hier in ons huis (dat neutraal is, naar ze kunnen geregeld opgaan en met het volk des Heeren omgaan, zoo ze het willen) al ietwat afzakken, de belangstelling tot kerkgaan verflauwt, de behoefte tot den Heere, van wien alle zegeningen af dalen, wordt minder, een leven uit gebourzaamheid we voelen het of weinig of niet meer. De genademiddelen vinden ze geen voorrecht meer. Ik kan ze niet meer vasthouden, een woord van vermaning of waarschuwing vindt zoo weinig ingang, meent ik. Dan gaan ze van hier het volle groote leven in, en gaat het vooral niet beter, maar velen trekken zich geheel terug en zoeken de wereld, mocht het zijn maar tijdelijk. En daarom meen ik, dat het o zoo noodig is zoo ze in de prediking van tegenwoordig ontvangen mogen voor hoofd en hart; daar moet rekening mee gehouden worden. Het leven is zoo heel anders geworden; niemand ontkomt er aan. Onze jonge menschen moeten teerkost op den weg mee hebben, ook gehoord en gewezen daarop in de prediking, dat hen boeit en trekt en hen doet genieten onder Gods zegen. Verlangen en belangstelling en gehoorzaamheid om naar Gods Huis te gaan, dit op te wekken en warm te houden is een eisch des tijds, dunkt me, ook in onze samenkomsten in het Huis des Heeren.

Heel veel medewerkers aan onze enquête spreken denzelfden reformatorischen wensch uit.

Zij vinden, dat de prediking dikwijls te weinig op jonge menschen berekend is.

Het loont de moeite uit de brieven, welke daarover voornamelijk handelen, een greep te doen. Dit dan in een volgend artikel. HEPP.

## UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN.

## Pers-stemmen.

## De duur van de Synode te Holland

Lang heeft de Synode van de Chr. Ger. Kerk, welke in Holland werd gehouden, geduurd.

Men staat daar voor hetzelfde verschijnsel als hier.

De Synodes vragen steeds meer tijd.

Nu zijn  
Daar  
Maar e  
er om d  
Men v  
gedaan v  
Ds H.  
houdt er  
schouwvin

Of m  
bracht  
eens is  
verleider  
verbeter  
tal alge  
als een  
bespoe  
waar  
in het  
tal af  
minder  
discussie  
dat da  
schien  
gewonne  
op zijn  
dazelfde  
vermind  
verande  
Instel  
maar oc  
onzes l  
schen s  
lans  
voor e  
Op o  
missie  
vergader  
advies  
commiss  
mogelijk  
fel kom  
vraag, l  
We w  
gesteld  
noch l  
heeft h  
handelen

Toch  
de aanc  
zaak wa  
hield.  
Daar  
vank ko  
Classes  
Teveel  
maken,  
brengt r  
is en  
zelf de  
bescheid  
meerdere  
Ook kor  
ging zo  
gaande  
deringen  
het som  
geeft no  
Synode  
toekomst  
worde  
men de  
handen  
Ook r  
tot in d  
makkelij  
en beel  
mocratis  
we wille  
machtig  
bestuurs  
schriftu  
van de  
opdrach  
absoluut  
en spre  
letter is  
lingen v  
om slech  
in de uil  
en onze  
kerken l  
solunt o  
voor nie  
hankelij  
in het  
keuren  
komend  
gaande  
hebben,  
ting dier

En vo  
de Sync  
onderzoe  
daar gew  
zijn we  
regels v  
les of  
en geeft  
ligde e  
den goe  
node-ede  
recht R  
reke ver  
naamd g  
dan wee  
voorbeek  
ping aan  
kende.  
Onze  
betord te